

ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΕΣ ΤΡΑΠΕΖΕΣ ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΗ

Αξίες & Πρακτικές για την
προώθηση της ανάπτυξης

**ΕΝΩΣΗ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΩΝ
ΤΡΑΠΕΖΩΝ ΕΛΛΑΔΟΣ**

**ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ
ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΩΝ ΤΡΑΠΕΖΩΝ**

ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ 2005

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Οι 4.500 Συνεταιριστικές Τράπεζες, με πελατειακή βάση 130 εκατομμύρια και 700.000 υπαλληλικό προσωπικό, συγκαταλέγονται μεταξύ των σημαντικότερων φορέων του οικονομικού συστήματος της Ευρώπης στον τραπεζικό τομέα.

Δίνοντας προτεραιότητα στην παροχή υπηρεσιών στους οικονομικούς φορείς, έχουν ισχυρή συμβολή στην ανάπτυξη της Ευρώπης, την ανταγωνιστικότητα και τις πολιτικές απασχόλησης.

Έχουν ενεργοποιήσει ένα καινοτόμο και ιδιαίτερα επιτυχές εταιρικό πρότυπο, η ύπαρξη του οποίου παρέχει απεριόριστη υποστήριξη στις εθνικές και ευρωπαϊκές πολιτικές (οικονομικά, κοινωνικά και πολιτικά).

Η αναφορά που ακολουθεί παρουσιάζει το ρόλο, το πλαίσιο λειτουργίας καθώς και τα χαρακτηριστικά γνωρίσματά τους, τα οποία μπορούν να συνοψιστούν ως εξής:

1. Σε μια Συνεταιριστική Τράπεζα, τα μέλη και οι πελάτες είναι η ίδια ομάδα ανθρώπων που εκλέγουν τις διοικητικές ομάδες τους σύμφωνα με την αρχή "ένα άτομο, μια ψήφος". Αυτή είναι η θεμελιώδης αρχή της οικονομικής δημοκρατίας.
2. Κυρίαρχος σκοπός τους είναι: να εξασφαλίσουν υψηλή απόδοση για τους πελάτες με το να τους προσφέρουν προσαρμοσμένα στις ανάγκες τους προϊόντα και υπηρεσίες, οικονομικά και "κοντά στο σπίτι".
3. Η αποκεντρωμένη δομή των Συνεταιριστικών Τραπεζών, που έχουν σταθερή βάση στις τοπικές κοινωνίες μέσω των 60.000 σημείων εξυπηρέτησης, τους δίνει καλή γνώση των αναγκών των συναλλασσομένων, πράγμα που τους επιτρέπει να λαμβάνουν ακριβείς αποφάσεις, σε επίπεδο βάσης και να ελέγχουν τους κινδύνους. Αυτό, στη συνέχεια, ενθαρρύνει την περιφερειακή ανάπτυξη και την κοινωνική συνοχή.
4. Οι Συνεταιριστικές Τράπεζες καινοτομούν υποστηρίζοντας με συνέπεια την ανάπτυξη και επιδεικνύοντας εταιρική και κοινωνική ευθύνη. Συνεχώς συμμετέχουν στον αγώνα για την καταπολέμηση της ανεργίας και την εξάλειψη του κοινωνικού αποκλεισμού.
5. Το καινοτόμο ενδιαφέρον τους προς τον μέτοχο - μέλος δεν έχει κανένα όριο: πρώτες οι Συνεταιριστικές Τράπεζες εισήγαγαν την έννοια του "bankassurance", άνοιξαν το δρόμο σε προοδευτικές «τεχνολογίες» ιδιαίτερα την βιομηχανία Συστημάτων Πληρωμής.
6. Οι εταιρείες αξιολόγησης αναγνωρίζουν ότι οι Συνεταιριστικές Τράπεζες είναι οικονομικά υγιείς. Αυτό όχι μόνο τις βοηθά να συμβάλλουν στην σταθεροποίηση του οικονομικού συστήματος της Ευρώπης και να το

καταστήσουν πιο ανταγωνιστικό, αλλά αποτελεί τη συνταγή που τις επιτρέπει να συμμετέχουν σημαντικά στον εκσυγχρονισμό της δυναμικής του και στην εργασία για την αναδόμησή του και την επίλυση προβλημάτων.

Τέλος πρέπει να τονιστεί ότι, δεσμεύονται από τους ίδιους κανόνες - νόμους, φορολογικούς και δεοντολογικούς - όπως όλοι οι ανταγωνιστές τους.

Η ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΚΑΙ Η ΧΡΗΣΙΜΟΤΗΤΑ ΤΩΝ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΩΝ ΤΡΑΠΕΖΩΝ

Οι Συνεταιριστικές Τράπεζες συγκαταλέγονται μεταξύ των σημαντικότερων φορέων στο χρηματοοικονομικό σύστημα της Ευρώπης με 130 εκατομμύρια πελάτες, περίπου 700.000 υπαλλήλους, 60.000 καταστήματα και μερίδιο 17% της αγοράς καταθέσεων. Οι Συνεταιριστικές Τραπεζικές Ομάδες συγκαταλέγονται μεταξύ των σημαντικότερων φορέων στην τραπεζική αγορά στη Γερμανία, την Αυστρία, την Κύπρο, τη Φινλανδία, τη Γαλλία, την Ουγγαρία, την Ιταλία, τις Κάτω Χώρες και την Πολωνία, με συμμετοχή στην αγορά καταθέσεων συχνά παραπάνω από 17%. Οι Συνεταιριστικές Τράπεζες συμβάλλουν ενεργά στην οικονομική ανάπτυξη και στη δημιουργία θέσεων απασχόλησης, ειδικότερα μέσω του επιχειρησιακού προτύπου τους και της υποστήριξης που δίνουν στους διάφορους οικονομικούς φορείς, ειδικότερα στις ΜΜΕ. Λόγω του επιπέδου κεφαλαιοποίησής τους, της συνέπειας στην απόδοσή τους, και την υγιή διαχείριση των κινδύνων, συμβάλλουν στη σταθερότητα και την ανταγωνιστικότητα του οικονομικού συστήματος και της οικονομίας.

Παραμένοντας σταθερές στην αρχική αποστολή τους, οι Συνεταιριστικές Τράπεζες έχουν ως πρωταρχικό στόχο τους την προώθηση των οικονομικών συμφερόντων των μελών τους, τα οποία είναι ταυτόχρονα οι ιδιοκτήτες τους και οι πελάτες τους. Απολαμβάνουν μια προνομιακή και βιώσιμη σχέση με τα μέλη / πελάτες τους προσφέροντάς τους προϊόντα που ανταποκρίνονται στις ανάγκες τους, σε προσιτές τιμές, και γενικότερα δίνουν προτεραιότητα στην οικονομική και κοινωνική προώθηση των ευρωπαϊκών πολιτών.

Μέλη / πελάτες: ένας βασικός ρόλος στους συνεταιρισμούς

Σε μια συνεταιριστική κοινωνία, τα μέλη (ή μέτοχοι / μέλη) είναι και ιδιοκτήτες και πελάτες. Αυτό αποτρέπει τις συγκρούσεις συμφερόντων που ενδέχεται να προκύψουν μεταξύ των μελών και των πελατών σε μια επιχείρηση η οποία στηρίζεται στην κεφαλαιακή της διάθρωση. Στα πλαίσια των συνεταιριστικών αρχών που διέπουν τη λειτουργία τους, ακολουθώντας δημοκρατικές διαδικασίες, εκλέγουν τα μέλη του συνεταιρισμού που συμμετέχουν στα Διοικητικά Συμβούλια ή / και στα Εποπτικά Συμβούλια.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

	Σελίδα
ΕΙΣΑΓΩΓΗ _____	4
Η ΣΥΝΕΙΣΦΟΡΑ ΤΩΝ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΩΝ ΤΡΑΠΕΖΩΝ _____	5
Συμβάλλουν στην αποδοτικότητα του τραπεζικού συστήματος και επομένως της οικονομίας. _____	5
Προσφέρουν μια προσιτή, υψηλής ποιότητας υπηρεσία _____	6
Επεμβαίνουν ενεργά σε τοπικό επίπεδο _____	7
Ενισχύουν τη σταθερότητα των οικονομικών συστημάτων _____	7
ΜΕΡΙΚΑ ΑΞΙΟΣΗΜΕΙΩΤΑ ΠΡΑΓΜΑΤΑ _____	8
Ειδικό Καθεστώς; _____	8
"Προνόμια"; _____	9
Ανταγωνισμός _____	9
Συμβολή στη ενοποίηση του τραπεζικού τομέα _____	9
Κατανομή των πόρων και στρατηγική _____	10
Η αποδοτικότητα του τραπεζικού συστήματος _____	11
ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ _____	12

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Οι Συνεταιριστικές Τράπεζες κατείχαν και εξακολουθούν να κατέχουν ενεργό ρόλο, αποτελώντας την κινητήριου δύναμη της χρηματοδότησης και ανάπτυξης των οικονομιών των ευρωπαϊκών χωρών.

Αποτελούν μέρος των συνεταιριστικών κοινωνιών, των οποίων ο ρόλος στην Ευρώπη αναγνωρίζεται και ενθαρρύνεται από τα ιδρύματα της ΕΕ, όπως αποδεικνύεται και από το πρόσφατο καταστατικό της "Ευρωπαϊκής Συνεταιριστικής Κοινωνίας", καθώς και από την ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής σχετικά με τη "προώθηση των συνεταιριστικών κοινωνιών στην Ευρώπη". Ακόμα κι αν οι συνεταιριστικές παραδόσεις και η νομοθεσία διαφέρουν από τη μια ευρωπαϊκή χώρα στην άλλη (όπως μερικά από τα χαρακτηριστικά των Συνεταιριστικών Τραπεζών) υπάρχουν εν τούτοις διάφοροι ουσιαστικοί κοινοί παράγοντες στην καρδιά του ευρωπαϊκού συνεταιριστικού τραπεζικού τομέα. Η βασική τους αρχή είναι ότι λειτουργούν δημοκρατικά. Οι Ευρωπαϊκές Συνεταιριστικές Τράπεζες ανήκουν στα μέλη τους, που συμμετέχουν στη δημοκρατική διαχείρισή τους, σύμφωνα με την αρχή: ένα άτομο, μια ψήφος. Εξίσου σημαντικό είναι, και πρέπει να υπογραμμιστεί, ότι οι Συνεταιριστικές Τράπεζες αποτελούν αποκεντρωμένα δίκτυα, που καθιερώνονται σε τοπικό επίπεδο. Κατά συνέπεια, η αρχική αποστολή των Συνεταιριστικών Τραπεζών είναι να προωθούν τα οικονομικά συμφέροντα των μελών τους, τα οποία είναι επίσης οι πελάτες τους. Με άλλα λόγια, ο κύριος στόχος τους είναι αφενός να συμβάλουν στην κερδοφορία "των μελών / πελατών τους", προσφέροντάς τους ποιοτικά προϊόντα, σε προσιτές τιμές, και αφετέρου να υποστηρίξουν τη οικονομική και κοινωνική ολοκλήρωσή τους. Από τη φύση τους οι Συνεταιριστικές Τράπεζες είναι, ιστορικά, ηγέτες στην παροχή των οικονομικών υπηρεσιών που προσαρμόζονται σε ορισμένες κατηγορίες πελατών, όπως οι αγρότες και η μικρομεσαία επιχείρηση (ΜΜΕ) στους οποίους η πρόσβαση στην πίστωση, σε άλλες τράπεζες, είναι περιορισμένη. Περίπου το 32% των μικρού και μεσαίου μεγέθους ευρωπαϊκών επιχειρήσεων, που αντιπροσωπεύουν συνολικά 4,2 εκατομμύρια, είναι πελάτες Συνεταιριστικών Τραπεζών. Οι Συνεταιριστικές Τράπεζες παρέχουν μια πλήρη γκάμα τραπεζικών υπηρεσιών στο προσωπικό τομέα, του οποίου το πελατολόγιο σε Ευρωπαϊκό επίπεδο ανέρχεται σε περισσότερα από 130 εκατομμύρια. Οι Συνεταιριστικές Τράπεζες είναι ενσωματωμένες στο τοπικό περιβάλλον τους και ο ρόλος τους υπερβαίνει αυτόν του απλού παροχέα οικονομικών υπηρεσιών. Με το συντονισμό των επιχορηγήσεων και άλλων πόρων σε τοπικό επίπεδο και τη χρησιμοποίησή τους για την υλοποίηση συγκεκριμένων στόχων τους, διαδραματίζουν βασικό ρόλο στην ανάπτυξη των περιφερειακών και τοπικών οικονομιών και της κοινωνικής συνοχής.

Οι Συνεταιριστικές Τράπεζες σήμερα, αναπτύσσουν δραστηριότητες σε μια ανταγωνιστική αγορά, σε ένα πεδίο δραστηριότητας ίσων ευκαιριών με τις Εμπορικές Τράπεζες. Αποδεδειγμένα έχουν συμβάλει ενεργά στις πρόσφατες αλλαγές στον τραπεζικό τομέα. Σαν σημαντικοί φορείς στον οικονομικό τομέα, οι Συνεταιριστικές Τράπεζες, συμβάλλουν στη σταθερότητα και την ανταγωνιστικότητά του, λόγω της υγιούς κεφαλαιοποίησής τους, του χαμηλού κινδύνου προφίλ, και της συνέπειας στην απόδοσή τους. Οι άριστες διαβαθμίσεις που αποκτήθηκαν τα τελευταία χρόνια, βασισμένες στην ποιότητα και την υγιή οικονομική διάρθρωσή τους, επιβεβαιώνουν και επικυρώνουν τη συμβολή τους στη σταθερότητα των χρηματοοικονομικών αγορών και των τραπεζικών συστημάτων.

Η ΣΥΝΕΙΣΦΟΡΑ ΤΩΝ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΩΝ ΤΡΑΠΕΖΩΝ

Οι Συνεταιριστικές Τράπεζες συνεισφέρουν σημαντικά στην ευρωπαϊκή οικονομία.

Συμβάλλουν στην αποδοτικότητα του τραπεζικού συστήματος και επομένως της οικονομίας.

Σήμερα, οι Συνεταιριστικές Τράπεζες αναπτύσσουν δραστηριότητες σε ιδιαίτερα ανταγωνιστικές αγορές. Εφαρμόζουν επιτυχώς τις συνεταιριστικές αρχές που αποτελούν το επιχειρησιακό τους πρότυπο. Ιδιόκτητες από τα μέλη / πελάτες τους, η αρχική αποστολή τους είναι να τους προσφέρουν τις καλύτερες υπηρεσίες, σε αντιδιαστολή με τη μεγιστοποίηση του κέρδους για τους μετόχους. Τα κέρδη είναι εντούτοις απαραίτητα για να εξασφαλίσουν τη διάρκεια και την ανάπτυξη της επιχείρησης. Λαμβάνοντας υπόψη αυτή τη μοναδική προσέγγιση της αγοράς και των δομικών χαρακτηριστικών τους, οι Συνεταιριστικές Τράπεζες είναι σε θέση να προσφέρουν τις υπηρεσίες που ανταποκρίνονται στις ανάγκες των πελατών, διατηρώντας δίκαιη τιμολόγηση.

Εξ αιτίας της εγγύτητάς τους στα μέλη τους και της σταθερής καθιέρωσής τους τοπικά, οι Συνεταιριστικές Τράπεζες λειτουργούν αποτελεσματικά στη συγκέντρωση εκτενών πληροφοριών για τους πελάτες τους, με το χαμηλότερο κόστος. Αυτό παρέχει την δυνατότητα να αξιολογούν τις ανάγκες και τη φερεγγυότητα των πελατών, τους με μεγαλύτερη λεπτομέρεια από άλλες τράπεζες. Η ασυμμετρία πληροφοριών μειώνεται και έτσι ο ενδεχόμενος κίνδυνος από λανθασμένη επιλογή ελαχιστοποιείται. Συνεπώς, οι Συνεταιριστικές Τράπεζες είναι σε θέση, αφ' ενός, να επιτύχουν μια γενικά ανώτερη πιστωτική κατανομή απ' αυτή του γενικότερου τραπεζικού συστήματος και αφ' ετέρου να παρέχουν προϊόντα και υπηρεσίες προσαρμοσμένες στις πραγματικές ανάγκες των πελατών και στις καλύτερες τιμές. Με αυτόν τον τρόπο εντείνεται ο ανταγωνισμός με άλλους φορείς, ο οποίος, έχει ως αποτέλεσμα τη βελτίωση της αποδοτικότητας

και της ανταγωνιστικότητας ολόκληρου του τραπεζικού τομέα, και κατ' επέκταση της οικονομίας.

Οι Συνεταιριστικές Τράπεζες συμβάλλουν, επίσης, στην αποτελεσματικότητα της ευρωπαϊκής οικονομίας, με την οικονομική ενίσχυση που προσφέρουν σε όλες τις οικονομικές μονάδες. Ειδικότερα οι ΜΜΕ, αγρότες, οικογένειες, επαγγελματίες, και κάτοικοι αγροτικών ή απομακρυσμένων περιοχών, λόγω της παρουσίας των Συνεταιριστικών Τραπεζών, έχουν πλήρη πρόσβαση στον τραπεζικό τομέα. Λόγω των στενών δεσμών τους με τις ΜΜΕ, για τις οποίες αντιπροσωπεύουν τη σημαντικότερη πηγή χρηματοδότησης, οι Συνεταιριστικές Τράπεζες βοηθούν επίσης και στη δημιουργία νέων επιχειρήσεων, συμβάλλοντας κατά συνέπεια σε μια ανταγωνιστική και αυξανόμενη οικονομία.

Εν συντομία, οι Συνεταιριστικές Τράπεζες, σύμφωνα με το συγκεκριμένο νομικό καθεστώς που τις διέπει και το οργανωτικό σύστημά τους, αντιπροσωπεύουν μια μοναδική μορφή επιχείρησης που συνυπάρχει με άλλες μορφές όπως οι Εμπορικές Τράπεζες ή τα Ταμειυτήρια, και που εξασφαλίζει μια κατάλληλη απάντηση στην ποικιλομορφία των αναγκών της αγοράς. Αυτή η πλουραλιστική προσέγγιση στην οικονομία και στους φορείς της, που αποτελεί ένα από τα βασικά συστατικά του ανταγωνιστικού πνεύματος, είναι ο ακρογωνιαίος λίθος μιας αποδοτικής και ανταγωνιστικής αγοράς, σε αντιδιαστολή με την τυποποίηση, των συγκεντρωτικών διαδικασιών και των μονοπωλίων.

Προσφέρουν μια προσιτή, υψηλής ποιότητας υπηρεσία

Οι Συνεταιριστικές Τράπεζες είναι το κριτήριο για τη βασισμένη στις δημοκρατικές αρχές αποδοτική επιχειρησιακή διαχείριση. Ενθαρρύνουν την ενεργό συμμετοχή των μελών και πελατών τους στη στρατηγική εξέλιξη της επιχείρησης, παίρνοντας κατά συνέπεια θέση σε μια μακροπρόθεσμη προοπτική της τραπεζικής δραστηριότητας. Αντίθετα από άλλες επιχειρήσεις, εισηγμένες στο χρηματιστήριο, η διαχείριση των Συνεταιριστικών Τραπεζών δεν υπόκειται στην αστάθεια των χρηματοοικονομικών αγορών. Αυτή η προσέγγιση απεικονίζει τη θετική σχέση μεταξύ του πελάτη και της τράπεζας. Τα μακροπρόθεσμα συμφέροντα των πελατών είναι κρίσιμα για τη δραστηριότητα των Συνεταιριστικών Τραπεζών, ανεξάρτητα από τις τρέχουσες περιστάσεις.

Οι Συνεταιριστικές Τράπεζες, είναι σε θέση να συλλέξουν και να συγκεντρώσουν πληροφορίες σχετικά με τις προσδοκίες και τις ανάγκες του πελάτη. Κατά συνέπεια, είναι σε θέση να προσαρμόσουν τα προϊόντα και τις υπηρεσίες τους, στις ανάγκες των πελατών μ' αποτέλεσμα έναν υψηλό αριθμό ικανοποιημένων συναλλασσομένων.

Για τον ίδιο λόγο, οι Συνεταιριστικές Τράπεζες είχαν εξαιρετική επιτυχία στην πρόβλεψη των αναγκών της αγοράς, διαδραματίζοντας κατά συνέπεια έναν

αρχηγικό, πρωτοποριακό ρόλο στον τομέα των προϊόντων και της τεχνολογίας. Η έννοια της Τραπεζικής Ασφάλισης (banccassurance) που δημιουργήθηκε από τις Γαλλικές Συνεταιριστικές Τράπεζες μετά από την Credit Mutuel στη δεκαετία του '70 και τη δεκαετία του '80 ή οι πρόσφατες επιτυχίες στον τομέα των ηλεκτρονικών τραπεζικών εργασιών που καταγράφονται από την Φινλανδική Okobank, την Ολλανδική Rabobank, και την Αυστριακή RZB (που διαδραμάτισαν πρωτοποριακό ρόλο μεταξύ των νέων χωρών μελών, σε αυτόν τον τομέα), είναι μερικά από τα πολυάριθμα παραδείγματα της καινοτόμου δύναμης των συνεταιρισμών. Εν ολίγοις, το επιχειρησιακό πρότυπο των Συνεταιριστικών Τραπεζών εξασφαλίζει επίσης έναν υψηλό βαθμό, προστασίας των καταναλωτών, δεδομένου ότι όχι μόνο είναι καλά ενημερωμένοι πελάτες, αλλά επίσης, ως μέλη, παίζουν ενεργό ρόλο στη λήψη των αποφάσεων.

Επεμβαίνουν ενεργά σε τοπικό επίπεδο

Οι Συνεταιριστικές Τράπεζες, ως αποκεντρωμένα δίκτυα, εμπλέκονται βαθιά στο τοπικό περιβάλλον τους. Ιστορικά, δημιουργήθηκαν από ομάδες, από τις τοπικές κοινωνίες, για να αντισταθμίσουν την απουσία ευπρόσπιων τραπεζικών υπηρεσιών, και κατά συνέπεια έχουν εξελιχθεί στα πλαίσια αυτών των κοινωνιών. Για αυτόν τον λόγο, οι έννοιες της κοινωνικής συνοχής και της αλληλεγγύης είναι στην καρδιά των συνεταιριστικών τραπεζικών εργασιών. Σήμερα, οι Συνεταιριστικές Τράπεζες προσφέρουν ισχυρή ώθηση στον τοπικό οικονομικό δυναμισμό, ιδιαίτερα μέσω της χρηματοδότησης της γεωργίας, της τοπικής κοινωνίας και των ΜΜΕ, καθώς και από την προώθηση της κοινωνικής ολοκλήρωσης και εκπαιδευτικών προγραμμάτων. Επιπλέον, είναι πηγή θέσεων εργασίας και συνειδητοί φορολογούμενοι για την περιοχή τους. Ο μακροπρόθεσμος στόχος των Συνεταιριστικών Τραπεζών τους παρέχει την δυνατότητα οικονομικής ωφέλειας η οποία ξεπερνά την απλή οικονομική απόδοση. Υπογραμμίζοντας αυτήν την προσέγγιση, οι Συνεταιριστικές Τράπεζες είναι πρωτοπόροι στον τομέα της βιώσιμης ανάπτυξης και της εταιρικής, κοινωνικής ευθύνης, προτεραιότητες στις οποίες οι ανταγωνιστές τους, μόλις πρόσφατα έστρεψαν την προσοχή τους.

Ενισχύουν τη σταθερότητα των οικονομικών συστημάτων

Οι Συνεταιριστικές Τράπεζες χαρακτηρίζονται από την ισχυρή κεφαλαιοποίηση (υψηλός δείκτης φερεγγυότητας), από τα μέτρια επίπεδα κινδύνου, και τα σταθερά επίπεδα κέρδους, όπως υπογραμμίζεται στις εκθέσεις των «Πρότυπα των Φτωχών» (S & P cfr), Fitch και FMI. Η έκθεση της FMI επισημαίνει ιδιαίτερα ότι, οι Συνεταιριστικές Τράπεζες ενεργούν ως μονωτής ενάντια σε οποιαδήποτε κρίση στο τραπεζικό σύστημα. Η έκθεση της S & P cfr δίνει έμφαση στη ρυθμιστική λειτουργία τους: οι "Συνεταιριστικές Τράπεζες έχουν καταδείξει την ικανότητά τους να παραγάγουν με συνέπεια λειτουργικά αποτελέσματα, (...) μια ικανότητα που συνδέεται με την ελάχιστη ανάμιξή τους σ' ευμετάβλητες συναλλαγές".

Όσον αφορά τη νέα συμφωνία για την κεφαλαιακή επάρκεια ή τη Βασιλεία II, οι Ευρωπαϊκές Συνεταιριστικές Τράπεζες περιόρισαν τα λανθασμένα αποτελέσματα των εσωτερικών εκτιμήσεων, λόγω του υψηλού δείκτη φερεγγυότητάς τους. Το σημαντικότερο είναι ότι, λόγω της αποκεντρωμένης διαδικασίας λήψης αποφάσεων προωθεί την αποτελεσματική και υγιή διαχείριση κινδύνου. Τέλος, λόγω της οικονομικής ευρωστίας τους, οι Συνεταιριστικές Τράπεζες ενισχύουν τη σταθερότητα και ανταγωνιστικότητα και επομένως εμπιστοσύνη στο ευρωπαϊκό οικονομικό σύστημα.

ΜΕΡΙΚΑ ΑΞΙΟΣΗΜΕΙΩΤΑ ΠΡΑΓΜΑΤΑ

Η φύση, η σημασία των Συνεταιριστικών Τραπεζών και οι δυνατότητες τις οποίες προσφέρει η παρουσία τους στην κοινωνία, δεν γίνονται πάντα κατανοητές, με αποτέλεσμα ο ρόλος τους να παραποιείται μερικές φορές.

Μερικές φορές υπάρχει ακόμη και σύγχυση μεταξύ των Συνεταιριστικών Τραπεζών και των Ταμειυτηρίων ή των Δημόσιων Τραπεζών. Επιπλέον, υπάρχει μια τάση να χρωματίζεται ολόκληρη η ομάδα συνεταιρισμών με το ίδιο πινέλο. Η σύγχυση εμμένει παρά το γεγονός ότι διάφορες μελέτες έχουν προσδιορίσει το ρόλο και τ' ανταγωνιστικά πλεονεκτήματα του Συνεταιριστικού Τραπεζικού Συστήματος.

Ειδικό Καθεστώς:

Κατ' αρχήν, οι Συνεταιριστικές Τράπεζες είναι ιδιωτικές επιχειρήσεις υποκείμενες στο ίδιο νομικό πλαίσιο με όλες τις άλλες τράπεζες, σύμφωνα με τις τραπεζικές οδηγίες. Επιπλέον, υπόκεινται στους ίδιους κανόνες που αφορούν τη διαχείριση κινδύνου και τις ίδιες εποπτικές αρχές.

Οι Συνεταιριστικές Τράπεζες υπόκεινται πλήρως στους κανονισμούς αγοράς, είτε άμεσα από τη διακίνηση συνεταιριστικών μερίδων στα μέλη (επειδή διαχειρίζονται τα αποθέματα που επενδύονται με τους μετόχους), ή έμμεσα επειδή διαθέτουν ένα μέσο εισηγμένο στο χρηματιστήριο.

Τέλος, οι μερίδες που αγοράζονται από τα μέλη / πελάτες απολαμβάνουν ανταμοιβής. Αυτή μπορεί να λάβει τη μορφή προνομιακών επιτοκίων, εκπτώσεων, ευνοϊκής τιμολόγησης για τις υπηρεσίες που παρέχονται, ή γενικότερα, μερισμάτων. Επομένως, σε καμία περίπτωση αυτό το ιδιαίτερο καθεστώς των Συνεταιριστικών Τραπεζών, παραβαίνει τους κανονισμούς της ελεύθερης αγοράς.

"Προνόμια";

Κατά γενικό κανόνα οι Συνεταιριστικές Τράπεζες στην Ευρώπη δεν ωφελούνται από οποιαδήποτε προνομιακή μεταχείριση σχετικά με τη φορολογία. Επιπλέον, οι Συνεταιριστικές Τράπεζες δεν απολαμβάνουν οποιοδήποτε είδος μονοπωλίου στην αποταμίευση και στα πιστωτικά προϊόντα, επιδοτούμενα κεφάλαια ή κυβερνητικές εγγυήσεις, εκτός από μερικές εξαιρέσεις που αντισταθμίζονται από τους περιορισμούς.

Ανταγωνισμός

Οι Συνεταιριστικές Τράπεζες δεν απολαμβάνουν ειδική τιμολογιακή μεταχείριση από τις εμπορικές τράπεζες. Η δυνατότητα προώθησης προϊόντων σε προνομιακές τιμές συνδέεται στενά με τη δομή τους, ανοίκουν στα μέλη/πελάτες – που επιτρέπει τις μειώσεις των δαπανών και ενός αποδοτικού επιχειρησιακού προτύπου – και την πρωταρχική αποστολή τους, η οποία είναι η μεγιστοποίηση στην απόδοση της επένδυσης των πελατών. Γι αυτόν το λόγο, οι Συνεταιριστικές Τράπεζες παρακινούν την αποτελεσματικότητα και τον ανταγωνισμό στον τραπεζικό τομέα, που είναι μια θετική συνεισφορά.

Συμβολή στη ενοποίηση του τραπεζικού τομέα

Δεδομένου ότι απαιτείται η συγκατάθεση των μελών η συνεταιριστική ιδέα δεν επιτρέπει τις εξαγορές που, τις περισσότερες φορές, είναι καταδικασμένες στην αποτυχία, . Αυτό δίνει έμφαση στις συνεταιριστικές τραπεζικές εργασίες και στην εφαρμογή της θεμελιώδους αρχής της συνεταιρικής ποικιλομορφίας και της οικονομικής δημοκρατίας (είναι τα μέλη / πελάτες που αποφασίζουν για την μοίρα της τράπεζας). Ο συνεταιρισμός είναι μια μορφή οργάνωσης που αναγνωρίζεται γενικά μεταξύ των κρατών μελών, και έχει στη διάθεσή του όλα τα κατάλληλα νόμιμα δικαιώματα και τις δυνάμεις που θα του επιτρέψουν την ανάπτυξη των δραστηριοτήτων του εθνικά και διακρατικά.

Παρόλα αυτά, μήπως αντιπροσωπεύει ένα εμπόδιο στη διαδικασία της ενοποίησης του ευρωπαϊκού τραπεζικού τομέα;

Πρέπει να γίνει κατανοητό ότι μια διαδικασία ενοποίησης δεν προκύπτει αποκλειστικά ή κυρίως από τη δυναμική μιας εξαγοράς, συμφωνίας συνεργασίας, υπεργολαβίας, συγκέντρωση πόρων, ίδρυσης θυγατρικών και λοιπών πολυάριθμων επιλογών που προσφέρονται. Οι Συνεταιριστικές Τράπεζες συχνά αποτέλεσαν την κατευθυντήρια δύναμη στην ενοποίηση σε εθνικό επίπεδο.

Η εξαγορά Συνεταιριστικών Τραπεζών από μη συνεταιριστικά ιδρύματα δεν είναι αδύνατη. Τέτοιες εξαγορές έχουν πραγματοποιηθεί, στην Ιταλία και στο Βέλγιο. Επιπλέον, διάφορες σημαντικές Εμπορικές Τράπεζες είναι σήμερα μέρος

Ομίλων που ελέγχονται από Συνεταιριστικές Τράπεζες, συμβάλλοντας κατά συνέπεια στη σταθεροποίηση της ευρωπαϊκής τραπεζικής βιομηχανίας. Επιπλέον, μια εισηγμένη επιχείρηση έχει στη διάθεσή της ένα ευρύ φάσμα διαδικασιών για να προστατευθεί από τις εχθρικές εξαγορές (δηλ. συμφωνίες συνδικάτων, διαφορετικοί τύποι απόδοσης στους μετόχους για τις εισηγμένες επιχειρήσεις, πολιτική παρέμβαση στην εξαγορά τοπικών τραπεζικών ιδρυμάτων). Στην πραγματικότητα μερικές από τις κυριότερες Εμπορικές Τράπεζες της Ευρώπης προσφεύγουν σ' αυτήν την πρακτική.

Είναι χρήσιμο να ληφθεί υπόψη ότι, κατά γενικό κανόνα, ο βασικότερος λόγος για μία οικονομική ενοποίηση και την ολοκλήρωση της, είναι να προωθηθεί μια αποδοτικότερη κατανομή των διαθέσιμων πόρων μέσα στην ευρωπαϊκή οικονομία, προς όφελος των πελατών. Αυτό επηρεάζει θετικά τις οικονομίες κλίμακας και κατ' επέκταση την τραπεζική βιομηχανία προκειμένου να επιτευχθούν βελτιωμένη αποδοτικότητα και ανταγωνιστικότητα. Έτσι, εξετάζοντας τις προοπτικές και τις δομές της αγοράς στην Ευρώπη (που είναι εντελώς διαφορετικές από εκείνες που επικρατούν στις Ηνωμένες Πολιτείες), είναι οι διασυννοριακές συγχωνεύσεις τα μόνα πρακτικά μέσα αποδοτικής κατανομής των πόρων; Η διαθέσιμη οικονομική βιβλιογραφία, σχετικά με το θέμα των οικονομιών κλίμακας, καθώς επίσης και των αποτελεσμάτων των τραπεζικών συγχωνεύσεων, ιδιαίτερα στο λιανικό τραπεζικό τμήμα, δεν οδηγεί σε οποιαδήποτε σαφή συμπεράσματα, κατά την παρουσίαση των διαφορετικών και αντιφατικών εμπειρικών αποτελεσμάτων από ικανοποιητικό αριθμό χωρών και για διαφορετικά χρονικά διαστήματα.

Από αυτήν την άποψη, οι Συνεταιριστικές Τράπεζες έχουν βελτιώσει την αποτελεσματικότητά τους με διάφορους τρόπους: τη μεγαλύτερη ενσωμάτωση των τοπικών και περιφερειακών τραπεζών, με κεντρικά συστήματα πληροφοριών και διάφορες λειτουργίες υποστήριξης, σε διεθνές επίπεδο, με την προώθηση των διασυννοριακών συμμαχιών και της συνεργασίας (UNICO, CIBP, ή τις θυγατρικές που ιδρύουν οι Natexis και DZ Bank στοχεύοντας στην ανάπτυξη και την εκμετάλλευση του κοινού ενεργητικού) και από την οργάνωσή τους σε αποκεντρωμένο δίκτυο, η οποία επιτρέπει την κατανομή των στόχων, παραδείγματος χάριν, εξωτερικοί συνεργάτες, για τη μείωση των λειτουργικών δαπανών.

Δε θα πρέπει να ξεχνάμε, ότι δεν υπάρχει καθεστώς που να μας προστατεύει από την κακή διοίκηση!

Κατανομή των πόρων και στρατηγική

Οι Συνεταιριστικές Τράπεζες συμβάλλουν σημαντικά στη γενική αποδοτικότητα του οικονομικού συστήματος, και κατ' επέκταση αντικρούουν τον ισχυρισμό ότι είναι ανεπαρκείς και αναχρονιστικές. Αυτό, το επιβεβαιώνει το γεγονός ότι οι

συντελεστές εργασίας των Συνεταιριστικών Τραπεζών είναι σήμερα συγκρίσιμοι με εκείνους των Εμπορικών Τραπεζών, που δραστηριοποιούνται στην ίδια αγορά. Ένας άλλος παράγοντας που εξετάζεται είναι, εάν, το κόστος και η αποδοτικότητα είναι τα μόνα κριτήρια με τα οποία αξιολογείται η απόδοση των τραπεζικών επιχειρήσεων.

Όσον αφορά την καινοτομία, οι Ευρωπαϊκές Συνεταιριστικές Τράπεζες έχουν αποδειχθεί ηγέτες σε πολυάριθμους τομείς. Τα παραδείγματα «όλες οι υπηρεσίες σε μία στάση» (banccassurance) στη Γαλλία και η ηλεκτρονική τράπεζα (ικανοποιητικά διαδεδομένη) στη Φινλανδία και την Ολλανδία, έχουν ήδη αναφερθεί. Ο προσανατολισμός "υψηλές αποδόσεις στους πελάτες" και η δομή ιδιοκτησίας είναι οι βασικοί, καινοτόμοι παράγοντες στην καρδιά του συνεταιριστικού τραπεζικού συστήματος.

Η αποδοτικότητα του τραπεζικού συστήματος

Οι Συνεταιριστικές Τράπεζες έχουν πολλές φορές κατηγορηθεί ότι αποτελούν εμπόδιο στην αποδοτικότητα του τραπεζικού φορέα, λόγω του μη κερδοσκοπικού προσανατολισμού των, ο οποίος του οδηγεί στην εφαρμογή χαμηλών τιμών, υποχρεώνοντας κατ' αυτόν τον τρόπο τους ανταγωνιστές να ακολουθήσουν την ίδια πολιτική και τελικά τίθενται εκτός αγοράς.

Η παρουσία των Συνεταιριστικών Τραπεζών σε μια αγορά, εξασφαλίζει ευνοϊκά επιτόκια χρηματοδότησης για τους πελάτες.

Εντούτοις, οι Συνεταιριστικές Τράπεζες πρέπει να είναι προσεκτικές, να τηρούν τα κριτήρια της κερδοφορίας, δεδομένου ότι η κεφαλαιακή τους ευρωστία εξαρτάται, κυρίως, από τα κεφαλαιοποιούμενα κέρδη. Εν πάση περιπτώσει, η παρουσία των Συνεταιριστικών Τραπεζών, οδηγεί στην ανάπτυξη του ανταγωνισμού και δημιουργία ενός αποδοτικού και ανταγωνιστικού τραπεζικού συστήματος και όχι το αντίθετο. Αυτό οφείλεται στην ίδια τη φύση των συνεταιριστικών τραπεζικών εργασιών δηλαδή την: προώθηση της οικονομικής προόδου των μελών / πελατών, παρέχοντας τους μία ολοκληρωμένη σειρά χρηματοοικονομικών υπηρεσιών, εξασφαλίζοντας ταυτόχρονα, μακρόχρονη βιωσιμότητα και ανάπτυξη στην τράπεζα.

Ο ισχυρισμός ότι τα περιθώρια και επομένως τα αποτελέσματα ή η απόδοση ιδίων κεφαλαίων είναι πολύ χαμηλά, ιδιαίτερα στις χώρες όπου οι Συνεταιριστικές Τράπεζες εξουσιάζουν την αγορά, δεν ευσταθεί. Ως οφέλη για τα μέλη δεν αποτελούν μόνο τα κέρδη ή τα μερίσματα, αλλά και η ανάπτυξη των ΜΜΕ, των συνθηκών στέγασης, της τοπικής ανάπτυξης, καθώς και το επίπεδο εμπιστοσύνη της αγοράς. Το γεγονός ότι αυτές οι "αποδόσεις" είναι δύσκολο να απεικονισθούν σε «νομισματικούς όρους» δεν σημαίνει ότι θα πρέπει να τις αγνοήσουμε.

Όσον αφορά τον ισχυρισμό ότι οι Συνεταιριστικές Τράπεζες αναγκάζουν άλλες τράπεζες να αποχωρήσουν από την αγορά, πρέπει να σημειωθεί ότι όχι μόνο δεν υπάρχει καμία απόδειξη μιας τέτοιας τάσης, αλλά αντιθέτως, οι μεγάλες τράπεζες στην ευρωπαϊκή αγορά, εισάγουν τις στρατηγικές ανάπτυξης στις νέες αγορές, σε όλη την Ευρώπη.

Τέλος, το επίπεδο κεφαλαιοποίησής τους και το χαμηλού κινδύνου προφίλ τους αποτελούν σταθεροποιητική δύναμη στην τραπεζική βιομηχανία. Η προσφορά των Συνεταιριστικών Τραπεζών και ο σταθεροποιητικός τους ρόλος, δεν αναγνωρίζεται μόνο από τις μεγαλύτερες εταιρείες αξιολόγησης: Fitch, Moody's και S & P cfr, αλλά και από την έκθεση του IMF «Πρόγραμμα αξιολόγησης του οικονομικού τομέα» 2003.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ

Σήμερα, στην Ευρώπη, ο τραπεζικός τομέας χαρακτηρίζεται από την ισότητα στους όρους του ανταγωνισμού, σε μια αγορά όπου συνυπάρχουν διαφορετικά επιχειρηματικά μοντέλα. Το συνεταιριστικό πρότυπο αποδεικνύει την αποδοτικότητά του, - η οποία αναγνωρίζεται από τα μέλη - και έχει μια ουσιαστική συμβολή από πλευράς ανταγωνιστικότητας και σταθερότητας στις ευρωπαϊκές οικονομίες και στις χρηματοοικονομικές αγορές. Το συνεταιριστικό πρότυπο είναι κυρίαρχο σε ότι αφορά την συνεταιρική, δημοκρατική διακυβέρνηση, την κοινωνική ευθύνη της επιχείρησης και την ικανότητα να ανταποκριθεί στις ανάγκες των πελατών.

Μια, σε βάθος ανάλυση των Ευρωπαϊκών Συνεταιριστικών Τραπεζών, δείχνει ότι η επιτυχία τους οφείλεται στη φιλοσοφία, τη δημοκρατική οργανωτική δομή και την ικανότητά τους να ανταποκριθούν στις ανάγκες της αγοράς. Για το λόγο αυτό, είναι σημαντικό να κοινοποιηθεί η πραγματικότητα και η αξία των Συνεταιριστικών Τραπεζών καθώς επίσης και η συμβολή τους, μέσω της ποιότητας των υπηρεσιών τους, στους στόχους της οικονομικής και κοινωνικής ανάπτυξης, την ανταγωνιστικότητα και την απασχόληση.